

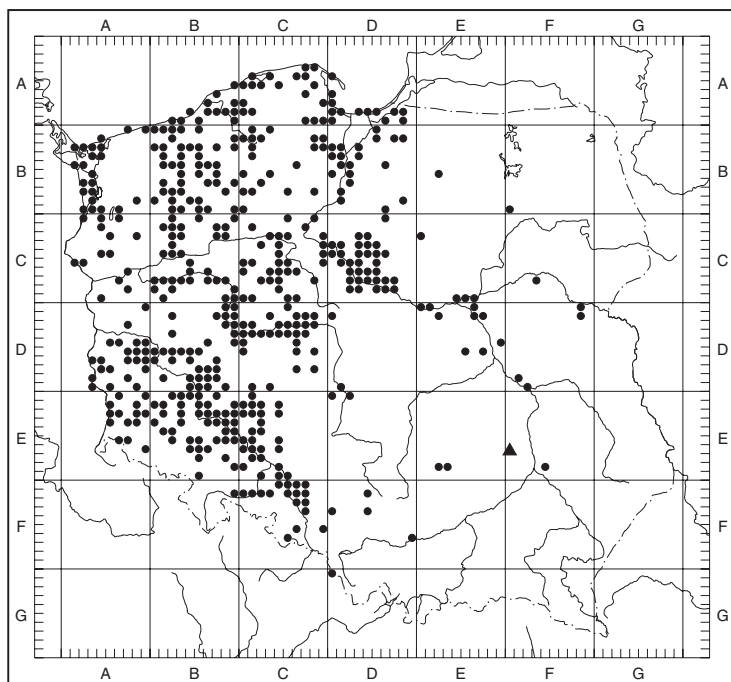
Nowe stanowisko *Vicia lathyroides* (Papilionaceae) na Wyżynie Małopolskiej

Na terenie Przedgórza Iłżeckiego (Wyżyna Małopolska) w 2000 r., znalezione zostało nowe stanowisko jednej z rzadszych w środkowej części Polski roślin – *Vicia lathyroides* L. (wyki łądzwianowatej).

Gatunek ten należy do elementu łącznikowego środkowoeuropejsko-śródziemnomorskiego. Stanowiska w Polsce wyznaczają wschodnią granicę jego zasięgu ogólnego.

Nowo odkryte stanowisko tego gatunku jest pierwszym na terenie Przedgórza Iłżeckiego, a trzecim na obszarze całej Wyżyny Małopolskiej. Z powyższych względów przyporządkowano go w regionalnej czerwonej liście do grupy gatunków rzadkich w Krainie Świętokrzyskiej – kat. R (BRÓZ 1990).

Dotychczas znane z Wyżyny Małopolskiej stanowiska są następujące: skraj lasu oraz wapniste piaski wydmy około 500 m na N od stacji PKP w Sokołowie Dolnym, kwadrat ATPOL (o boku 2,5 km – ZAJĄC 1978) – **EE83 30** (BRÓZ & PRZEMYSKI 1983) oraz Milechowy, kwadrat **EE82 01** (GŁĄZEK 1980 – dane niepublikowane zamieszczone w bazie ATPOL).

Ryc. 1. Rozmieszczenie *Vicia lathyroides* L. w Polsce (według ZAJĄC & ZAJĄC 2001), poprawione i uzupełnione przez autorów. ▲ – nowe stanowisko.

Fig. 1. Distribution of *Vicia lathyroides* L. in Poland (after ZAJĄC & ZAJĄC 2001), modified and supplemented by authors. ▲ – new station.

W bazie danych ATPOL istnieją jeszcze dwie daty, a mianowicie: Sokołów Dolny (BRÓŻ & PRZEMYSKI 1983), niestety omyłkowo zlokalizowana w kwadracie EE93. Stanowisko to powinno być umiejscowione w kwadracie EE83 (patrz wyżej). Drugą datą, będącą potwierdzeniem istnienia stanowiska z okolic Sokołowa Dolnego, jest data BRÓŻA & PRZEMYSKIEGO (1991 – dane niepublikowane zamieszczone w bazie ATPOL) – **EE83 30**, przy czym w tym wypadku autorzy za centrum odniesienia przyjęli okolice Tokarni w celu poprawnego zlokalizowania stanowiska tego gatunku w kwadracie (Bróż i Przemyski – informacja ustna).

Nowo znalezione stanowisko *Vicia lathyroides* zlokalizowane jest na granicy jej wschodniego kresu zasięgowego w Polsce (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Znajduje się ono w odległości około 150 m na N od miejscowości Koszary, 2 km na NE od Ostrowca Świętokrzyskiego (**FE60 10**) (Ryc. 1). W czasie badań znaleziono tu około 50 osobników, rosnących w niewielkich skupieniach w murawie na piaskach (klasa *Sedo-Scleranthetea*) w bezpośrednim sąsiedztwie młodnika sosnowego oraz pól uprawnych. Na stanowisku tym, w towarzystwie wyżej wymienionego gatunku rosły m.in.: *Corynephorus canescens*, *Erophila verna*, *Festuca ovina*, *Hieracium pilosella*, *Senecio vernalis*, *Spergula morisonii* i *Thymus serpyllum*.

Biorąc pod uwagę fakt, że występująca tu populacja jest stosunkowo niewielka i łatwo dostępna, z powodu bliskiego sąsiedztwa wsi i pól uprawnych, stanowisko wydaje się zagrożone.

Summary. New locality of *Vicia lathyroides* (Papilionaceae) on the Małopolska Upland (Wyżyna Małopolska). *Vicia lathyroides* L. is a rare species in Poland. For this reason it is classified as rare taxon (R) in the Kraina Świętokrzyska region. In the territory of the Iłża Foreland (Przedgórze Iłżeckie) in 2000, it has been found in Koszary near Ostrowiec Świętokrzyski (grid square ATPOL: FE60). Modified and supplemented map of distribution of this species in Poland is also presented.

LITERATURA

- BRÓŻ E. 1990. Lista wymierających i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych Krainy Świętokrzyskiej. – Rocz. Świętokrz. 17: 97–106.
- BRÓŻ E. & PRZEMYSKI A. 1983 [1985]. Nowe stanowiska rzadkich gatunków roślin naczyniowych z lasów Wyżyny Środkowomałopolskiej. – Fragm. Flor. Geobot. 29(1): 19–30.
- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – Wiad. Bot. 22(3): 145–155.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. ss. xii + 716. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- RENATA PIWOWARCZYK i MARCIN NOBIS, *Instytut Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, ul. Kopernika 27, PL-31-501 Kraków, Polska; piwowr@fagus.ib.uj.edu.pl; nobis@fagus.ib.uj.edu.pl*

Przyjęto do druku: 19.07.2002 r.